

digede Kommunalbestyrelserne til at regulere Huslejen for mindre Boliger. Forordningen blev stadfæstet og noget udvidet ved *Loven af 10. Maj 1916*, og gennem en Række revisoriske Forordninger og Love, der navnlig begrænsede Retten til Opsigelse og forbød Omdannelse af Boliger til Forretningslokaler, naaede man til *Loven af 12. Juli 1918*, som med en Tillægslov af 23. Juli 1919 stadig er gældende i Norge.

I korte Træk giver Loven Adgang til følgende Restriktioner:

Lejeforhøjelser kan ikke retsgyldiget ske — og maa under Strafansvar hverken kræves eller modtages — uden Nævnets Samtykke, Nævnet kan endog foretage *Lejenedsættelse*.

Til *Opsigelser* kræves ligeledes Nævnets Samtykke.

Nævnet kan *give en Lejer Tilladelse til at fremleje*.

Beboelseslejligheder maa ikke overgaa til Forretningsbrug og Beboelsesejendom ikke *nedrives* uden Nævnets Tilladelse.

Nævnets Afgørelser kan *indankes* for Kommunens Ankenævn. Hvis den ankende taber, skal han i Almindelighed betale Sagsomkostninger til Kommunen og til Modparten.

Hvis Ejer og Lejer ønsker det, skal Nævnet fungere som *Voldgiftsret* i Tvistemaal, som udspringer af Lejeforholdet.

Ejeren skal »paa et iøjnefaldende og let tilgængeligt Sted« i Ejendommen holde *opslaaet en Plakat* om Lejens Størrelse m. m.

Der kan etableres kommunal *Boliganvisning* med Pligt for Udlejere til at indberette Lejeledighed ved Opsigelse etc. samt sket Udlejning m. m.

Med Hensyn til mange af de nævnte Bestemmelser er det *overladt til Kommunalbestyrelsens Beslutning*, om hvert af dem skal gælde eller ikke gælde i Kommunen. Huslejelovgivningen er altsaa muligvis meget forskellig i de forskellige Kommuner.

Om Reguleringen kun skal omfatte *Smaaalejligheder* (højest tre Værelser, Pigeværelse medregnet) eller alle Beboelseslejligheder, og om den skal omfatte *Forretningslokaler* med Beboelse og Forretningslokaler uden Beboelse er ligeledes afhængigt af Kommunalbestyrelsens Beslutning.

Endelig hjemler Loven en vis *Byggepligt* for *Arbejdsgivere*:

Hvis Anlæg af eller Udvidelse af en *industriel Bedrift* eller Handelsvirksomhed befrygtes at ville medføre Boligmangel i Kommunen, og Bedriften ikke selv vil ordne Forholdet tilfredsstillende, kan Regeringen *paalægge* Virksomheden at *opføre Boliger* for Arbejderne og Funktionærerne eller lignende; denne Bestemmelse kan dog højest have haft indirekte Virkning, idet der i hvert Fald ikke er givet noget Paalæg ifølge Loven.

Ved Siden af denne Lov findes — som ogsaa foran omtalt — en Række Bestemmelser om *Forbud mod Nedrivning* af Beboelseshuse, *Nedlægning af Beboelseslejligheder* og endvidere om *Boliganvisning*. Hvad Boliganvisningsvæsnet angaar, kan Kommunalbestyrelserne forlange Indberetning om alle indgaaede Lejemaal, hvorved man opnaar Kontrol med Forraadet af og Efterspørgslen efter Boliger.

Endelig findes Bestemmelser om *Tvangsudleje* af ledige Lejligheder og om Indskrænkning i Retten for *Udlændinge* til at leje Lejligheder i mere end 2 Uger.

2. Fremskaffelse af nye Boliger.

Til Trods for de allerede før Krigen i Norge eksisterende 2 Institutioner, der har til Opgave at fremskaffe Laan til Frembringelse af Bygninger, *Kongeriget Norges Hypothekbank* og *Den norske Smaabruks- og Boligbank*, viste det sig nødvendigt for det offentlige at træde til med yderligere finansiel Støtte af Boligbyggeriet.

Siden 1919 er der i Norge blevet ydet *Tilskud af Staten* til Nedskrivning af Omkostningerne ved Boligbyggeri paa følgende Betingelser:

Tilskudet maa ikke overstige *20 pCt. af Byggeomkostningerne* (heri, ligesom i Danmark, medregnet *Udgiften til Grund*) og som Regel ikke overstige 6 000 Kr. pr. Hus eller, naar Huset har flere Lejligheder, *2 000 Kr. pr. Lejlighed*.

Bidraget kan gives til Kommuner eller til Byggeselskaber eller enkelte Personer. I de to sidste Tilfælde maa Statsbidraget i Almindelighed ikke overstige den økonomiske Støtte, som Kommunen giver Foretagendet, og som kan gives i Penge, i Byggegrund